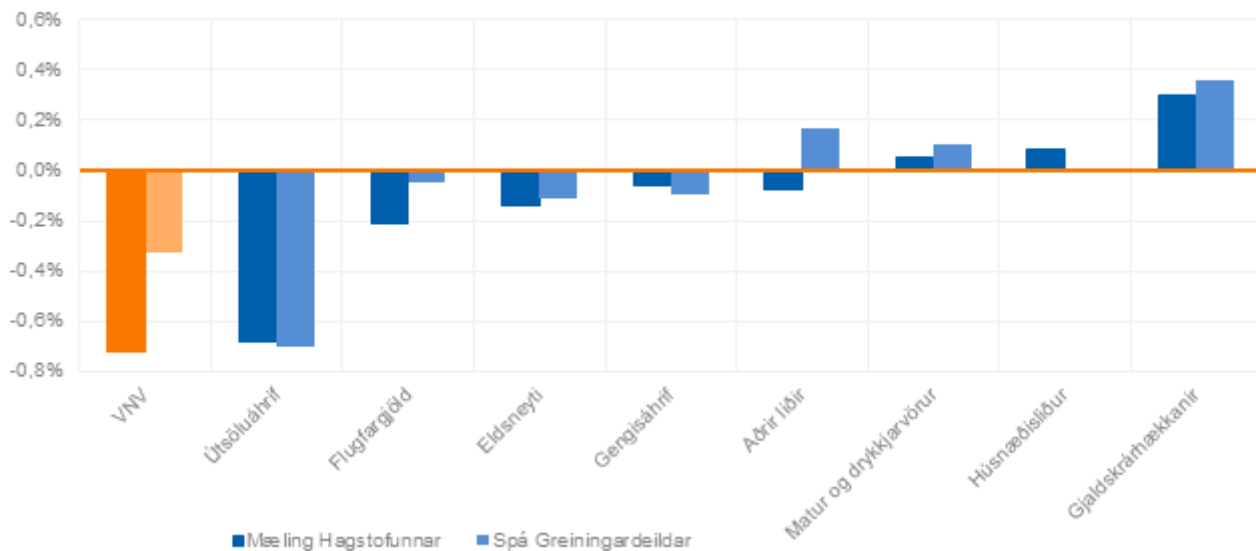

30. janúar 2014

Verðlag lækkaði um 0,72% í janúar

Vísitala neysluverðs (VNV) lækkaði um 0,72% í janúar frá fyrri mánuði, sem er þó nokkuð umfram spár greiningaraðila sem lágu á bilinu 0,3-0,5% til lækkunar og umfram mælingar Hagstofunnar í mánuðinum síðastliðin ár. Mælist tólf mánaða verðbólga nú 3,1% samanborið við 4,2% í desember. Að jafnaði vege útsöluáhrifin þyngst til lækkunar í janúar en einnig koma til hóflegar gjaldskrárhækkunar og lítil hækkun í verði á mat og drykkjarvörum. Frávik frá spá okkar skýrist þó einkum af því að flugfargjöld og eldsneyti lækka meira en við höfðum gert ráð fyrir, en flugfargjöld höfðu 0,21% áhrif til lækkunar á vísitölu neysluverðs (VNV) og eldsneyti 0,14%. Einnig voru hækkunar á öðrum liðum hóflegri en við þorðum að vona og sumir liðir lækka s.s. sjónvörp, tölvur, blöð, bækur ofl.

Helstu áhrifaþættir verðbólgunnar í janúar
-áhrif á VNV

Heimild: Hagstofa Íslands, spá Greiningardeildar

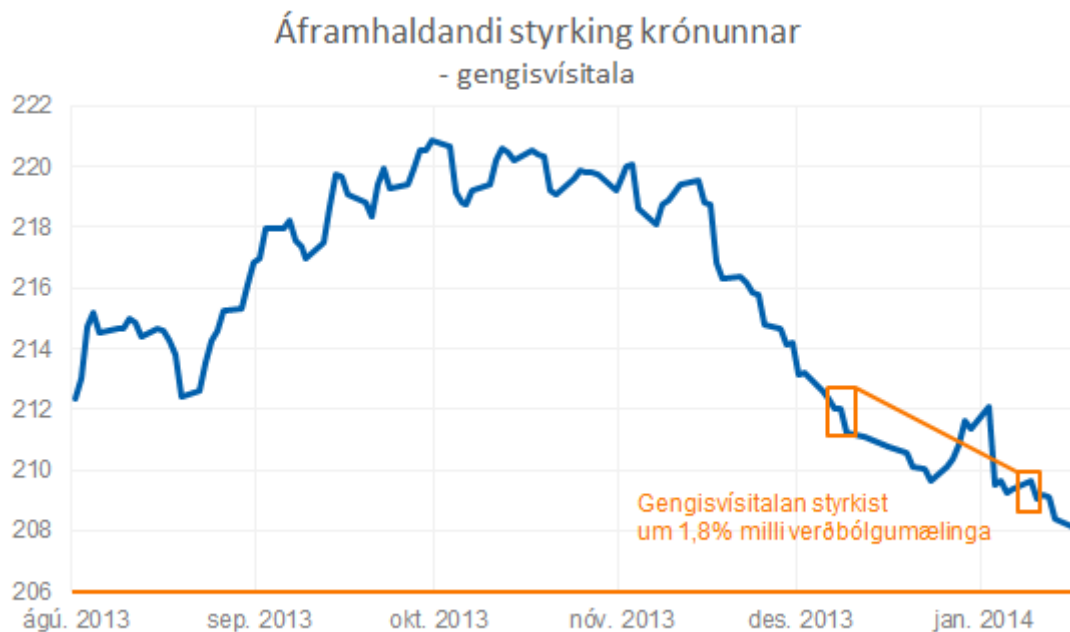
Helstu atriði í janúarmælingunni:

- Flugfargjöld lækka.** Flugfargjöld hafa haft tilhneigingu til að lækka í ársbyrjun og á því varð engin undantekning í á en flugfargjöld höfðu 0,21% áhrif til lækkunar á VNV í janúar sem er umtalsvert umfram okkar áætlun sem nam 0,05% til lækkunar. *Áhrif í janúar: -0,21%*
- Eldsneytisverð lækka.** Eldsneytisverð hafði áhrif til lækkunar að þessu sinni og gengur því hækkunin í desember nánast að fullu til baka. Eldsneytið hefur því lækkað þó nokkuð síðustu mánuði og má rekja það til lækkunar á eldsneytisverði erlendis ásamt því að dregið hefur úr gengissveiflum krónunnar á seinni hluta ársins 2013. *Áhrif í janúar: -0,14%*
- Gjaldskrárhækkunar.** Skatta- og gjaldskrárhækkunar og skattahækkunar voru nokkuð lægri en við áætluðum og eru umtalsvert lægri en síðastliðin ár. Frávik skýrist helst af því að áhrif skattahækkana hins opinbera á VNV voru hóflegri en við áætluðum og felst það í minni áhrifum af krónutöluhækkunum ríkisins á VNV. Einnig voru skattalækkunar í fjárlögum yfirstandandi árs s.s. lækkunar á virðisaukaskatti á einnota bleyjum sem hafa einnig jákvæð áhrif á verðbólguþróun. *Áhrif liðarins í heild í janúar: +0,30%*
- Matur og drykkjarvörur.** Segja má að áskorun á fyrirtæki að halda aftur af verðhækkunum til stuðnings við kjarasamninga hafi haft jákvæð áhrif því matur og drykkjarvörur höfðu minni áhrif til lækkunar á VNV en við áætluðum. Einnig má líta til þess að krónan hefur verið stöðug síðastliðin

misseri og má áætla að það skili sér í hóflegri hækkunum á innfluttum aðföngum. Áhrif í janúar: +0,05%.

- **Útsöluáhrifin svipuð.** Líkt og sjá má á mynd hér að ofan eru útsöluáhrifin svipuð og við áætluðum og hafa þannig minni áhrif á VNV til lækkunar en síðastliðin fjögur ár. Áhrif í janúar: -0,7%.

Þá má áætlað að gengisáhrifin hafi hófleg áhrif til lækkunar á VNV svipað og við gerðum ráð fyrir. Milli síðustu verðbólguælinga hefur gengisvísitalan styrkst um 1,8% og er það áframhald á þeim styrkingarfasa sem krónan hefur verið í síðan í byrjun nóvember, en síðan þá hefur krónan styrkst um rúm 5%. Haldist krónan stöðug á næstunni má því áætlað að gengisáhrifin verði til lækkunar á næstu mánuðum eða endurspeglit í því að útsöluáhrifin gangi hægar til baka en ella.

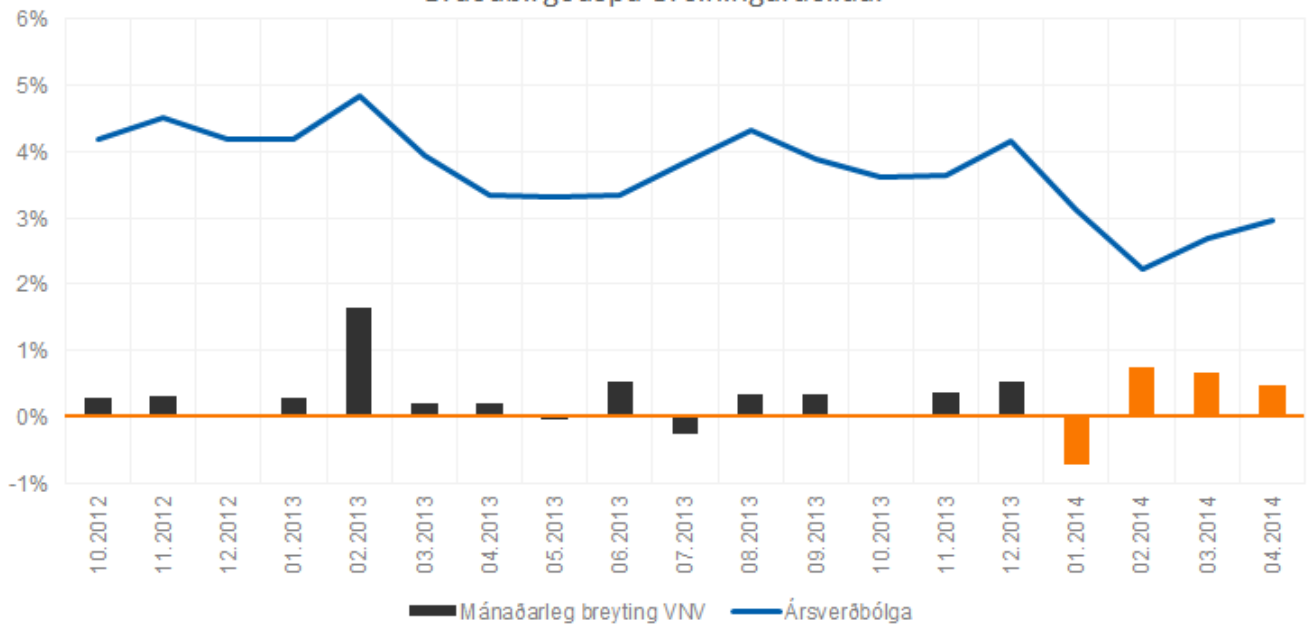
Bráðabirgðaspá

Yfir heildina litið eru minni breytingar á undirliðum VNV í mánuðinum en mælst hefur síðastliðin ár. Bæði voru útsöluáhrifin minni en fyrri ár og einnig eru hækkunarir sem vega á móti hóflegar. Það má leiða líkur að svipuð þróun haldi áfram að því gefnu að krónan haldist stöðug og að hækkunarir á VNV verði hóflegar á næstu mánuðum. Við gerum ráð fyrir að verðbólgan leiti nokkuð bratt niður á við á fyrsta ársfjórðungi og við áætluðum að árstakturinn fari undir verðbólguþröng Seðlabankans í febrúar í 2,2% sem eru jákvæð tíðindi og hefur ekki gerst síðan í ársbyrjun 2011. Í febrúar er áætlað að útsöluáhrifin gangi til baka og hafi 0,5% áhrif til lækkunar á VNV, en það er nokkuð hóflegt og í takt við að útsöluáhrifin voru nokkuð minni að þessu sinni samanborið við undanfarin ár. Jafnframt er áætlað að launahækkunarir samkvæmt nýsamþykktum kjarasamningum hafi einhver áhrif til lækkunar en þó minni en áætlað var þar sem einungis um helmingur aðildarfélaganna ASÍ samþykktu samninginn. Einnig gerum við ráð fyrir að húsnæðisliðurinn hafi 0,07% áhrif til lækkunar mánaðarlega horft fram á veginn. Í skammtímaspánni hækka verðbólgan í 2,7% í mars og í 3,0% í apríl en í mars vegur þyngst að útsöluáhrifin halda áfram að ganga til baka.

Helstu atriði í bráðabirgðaspánni:

- **Febrúar +0,7%.** Útsöluáhrifin ganga til baka að hluta til eins og jafnan gerist í febrúar og einnig koma áhrif kjarasamninganna fram að hluta til þar sem einhver hluti stéttarfélaganna hefur samþykkt kjarasamninga.
- **Mars +0,7%.** Útsöluáhrif ganga að fullu til baka og að öðru leyti koma árstíðabundnar hækkunarir fram í verðlagi.
- **Apríl +0,5%.** Gert er ráð fyrir auknum umsvifum á fasteignamarkaði og hækkandi fasteignaverði sem mun hafa áhrif til lækkunar. Að öðru leyti koma fram árstíðabundnar hækkunarir.

Bráðabirgðaspá Greiningardeildar

Heimild: Hagstofa Íslands, spá Greiningardeildar

Greiningardeild Arion banka

Elvar Ingi Möller
elvar.moller@arionbanki.is
444-6981

Hrafn Steinarsson
hrafn.steinarsson@arionbanki.is
444-6910

Hafsteinn Hauksson
hafsteinn.hauksson@arionbanki.is
444-6993

Stefán Broddi Guðjónsson
stefan.gudjonsson@arionbanki.is
444-6959

Forstöðumaður

Regína Bjarnadóttir
regina.bjarnadottir@arionbanki.is
444-6969

[Hér má finna fyrirvara](#)